

بسمه تعالی

تهدید کرونا، فرصتی برای تأملات دینی

پیدا شدن ویروسی چون کرونا، سلامت و رفاه و اجتماعیات زندگی را به چالش کشیده است، می‌تواند تهدیدی برای دین هم به شمار آید. چرا که دین به اجتماع نازل شده است و با اجتماع و حکومت معنی پیدا می‌کند. هرچند که دین انفرادی هم پذیرفته شده است. بویژه در جامعه کنونی ما که پرچم حکومت، رفاه، سلامت و پیشرفتهای زندگی بر دوش دین است و مراسم و تظاهرات دینی رو به افزایش است. این تهدید در بادی امر خود را نمایان می‌سازد. اما هر تهدیدی را می‌توان با صبر و حوصله و برخورد مدبرانه با آن به فرصتی تبدیل نمود. همه‌گیری کرونا هم می‌تواند فرصتی برای تجربیات جدیدتر دینی به حساب آید. این بحث را در سه حوزه سرنوشت مشترک جهانیان، اولویت یافتن بهداشت و اهمیت یافتن روابط غیر فیزیکی مورد اشاره قرار می‌دهیم.

۱- کرونا، داشتن سرنوشت مشترک با همه جهانیان را نشان داد. اگر مشکلی در کشوری باشد به کشورهای دیگر هم سرایت خواهد کرد. بین‌المللی شدن زندگی، فرصتی برای پیام‌های دینی بویژه پیام اسلام است که همه بشر را مخاطب خود قرار داده است.

۲- اولویت یافتن بهداشت فردی، محیطی و اخلاقی می‌تواند فرصت مهمی برای ارتقای زندگی دینی باشد. فلسفه اسلامی، جهان را انسان کبیر می‌داند و ارتباط سازمان یافته بین انسان و هستی وجود دارد. در حوزه اخلاق هم رعایت دستورات دینی راهگشا می‌باشد. دروغ گفتن در مورد کرونا، جبران ناپذیر است.

۳- اهمیت یافتن روابط غیر فیزیکی و شکل‌گیری زندگی الکترونیک و بهره‌برداری از فضای مجازی، امکان تخیل دینی را گسترش داده است. نهایتاً در دوران کرونا نشان داده شد که تأملات دینی دارای جامعیتی هستند که محصور در اجتماعیات نمی‌شوند. تفرّد ایمانی بعد از اجتماع، مراحل عمیق‌تری از دیانت می‌باشد. مؤمن به تنهایی یک جماعت است و حضور در مجامع هم برای تسهیل ارتباط ایمانی می‌باشد. احساس نزدیک بودن مرگ و ادراک ضعف انسان هم به این معنی کمک می‌کند.

محمدعلی فتح‌اللهی

۹ آذر ۱۳۹۹